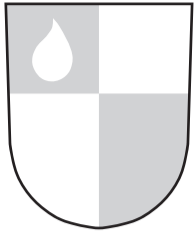

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka http://
eesti.delfi.ee

Nr 9 (210)

OKTOOBER 2011

Hind 0.20 eurot

Ole koos meiega: **facebook**

Ettevõtlusmess üllatas valikurohkusega

7. oktoobril Väike-Maarja rahvamajas toimunud II Pandivere ettevõtlusmess üllatas valikurohkusega. Osalejaid oli

la kui PAIKi juhatuses esimees, Tamsalu vallavanem Toomas Uudeberg heameelt piirkonna ettevõtjate ja ettevõt-

tulemusena on juurde tekkinud mitmeid ettevõtjaid. Need on loonud uusi tegevusi ja töökohti ning elavdanud siinset ettevõtluskeskkonda. Indrek Keskküla rõhutas koostöö olulisust Pandivere piirkonnas, millele ettevõtlusmess ka tublisti kaasa aitab.

Suurte ja teada-tuntud firmade kõrval nii meilt kui naabervaldadest oli messil väljas ka väikseid ja alles mõne aja eest alustanud. Oma tegevust oli tutvustama tulnud hulk MTÜ-sid ja seltse, igapäev ka kaasas midagi uut, head ja huvitavat: toodangut, kõikvõimalikke käsitöid, näidiseid, turismimarsruute, buklette. Üllatas tegevusalade tõeliselt lai valik.

Mitmed ettevõtjad on lisaks oma põhitegevusaladele leidnud ka kõrvaltegevusi. OÜ Määri Mõis oli näiteks välja toonud erineva jämedusega kivisõelmeid – dekoratiivset kruusa, mis on looduslik ning eristub sellega killustikust ja mille kasutusvõimalused tunduvad päris laialdased. Oruveski talu näidiste seast jäid silma väga kaunid viltmistööde komplektid, Puittooted OÜ toodangu hulgast aga näiteks kaksikute kelgud. Aivar Liivalaid tutvustas Georgi söögitoa panustamist cateringi- ja sommeljeeteenuse arendamisse ning viimistlemisse. PRIA projekti toel on olnud võimalik saada vastavat koolitust ning nüüd saab seda heal järjel teenust laiemalt pakkuda.

Võivere Tuuleveski oli väljas Struve-teemalise tutvustusmaterjaliga, Tarapita tantsuselts, kes septembri lõpupäevist on ka ametlikult MTÜ-ks vormistunud, tutvustas oma tegemisi ja uut, äsja valminud logo. Rohkesti oli messil esindatud erinevaid käsitöölisi: kõikvõimalikke kudumeid, vaipu, ehteid, küpsetisi. Tutvustati turismimarsruute ja vaba aja teenuseid, aurutehnikal põhinevat vaipade puhastamist, aga ka näiteks õppimisvõimalusi Väike-Maarja Õppekeskuses.

Messil oli osalemas SA Lääne-Viru Arenduskeskus. Sihtasutuse esindajad Tea Treufeldt, Triin Varek ja Kaie Kranich jagasid huvilistele ettevõtlusega seonduvat infot ning tutvustasid MTÜ-de ja ettevõtjate nõustamis-, toetus- ja koolitusvõimalusi.

ligi poolsada. Esindatud olid kõik Pandivere koostööpiirkonna neli valda: Väike-Maarja, Tamsalu, Laekvere ja Rakke.

tete üle, kes oma tegevusega pakuvad tööd ja loovad siinsetele inimestele töökohti. Toomas Uudeberg rõõmustas

Pilk Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi messiväljapanekule

Messi avasõnu öeldes tundsid nii Väike-Maarja vallavanem Indrek Keskkü-

piirkonnas aasta jooksul korraldatud ettevõtlusalaste koolituste üle, mille

Amandus Adamsoni „Championi“ koopia rändas aastaks Väike-Maarja muuseumi

Teisipäeval, 11. oktoobril jõudis Väike-Maarja muuseumi Eesti kujuri Amandus Adamsoni 1903. aastal valmistatud teose „Champion“ koopia. Omaaegne tippkunstnik Adamson valis modelliks toonase tuntuima atleedi, raskejõustiklase Georg Lurichi.

Esmakordselt eksponeeriti „Championi“ kunstinäitusel Venemaal 1904. aastal. Samal aastal toimus USA-s Saint-Louis'is maailmanäitus, kuhu jõudsid eraalgatusel ka Venemaa kunstnike teosed. Tol aastal läks ookeani taga kaduma neli Adamsoni teost, nende seas „Champion“. Grand prix'isid ja medaleid jagati maailmanäitusel ohtralt erinevates kunstiliikides. Maailmanäitusel märgiti ära ka Amandus Adamsoni teos.

22. veebruaril 2010 jõudis „Cham-

pioni“ koopia ARS-Monumentaalist kuju tellija, Viimsis elava Rein Remma koju. Neli kuud oli kuju vaatamiseks Amandus Adamsoni muuseumis Paldiskis, tänavu aprillikuust pakkus „Champion“ elamust Haapsalus asuva Hermannuse maja rõdul ning jõudis nüüd Georg Lurichi sünnipaika Väike-Maarjasse, kuhu jääb vaatamiseks 2012. aasta detsembri lõpuni.

Nii Georg Lurichi kui kuju tellija Rein Remma juured on Veliselt. Teine seos Lurichi ja Remma vahel on Tallinna Reaalkooli õpilaseks olemine. Rein Remma rääkis, et Reaalkoolis oli tema õpiajal Lurichi-nimeline kehakultuuri kollektiiv ja kaalus 47 kg on maadlusvõistlustestki osa võetud.

Eesti Spordimuuseumi andmeil nägi eestlasest maadluse olümpiavõitja Jo-

hannes Kotkas pärast II maailmasõda 1903. aasta signatuuriga „Championit“ rändauhinna ühe Leningradi (tänapäeval Peterburg) spordiametniku kabinetis. Kõhklemeta vahetas ta selle kristallvaasi vastu ning tõi Eestisse. Siinsete spordijuhitide abiga jõudis kuju 1968. aastal spordimuuseumi. Venemaal oli siivsuse eesmärgil Lurichi kujule kruvi abil viigileheke niuetele kinnitatud (leht ja kruvike on samuti spordimuuseumi kogus). Amandus Adamsoni skulptuur „Champion“ on täna Spordimuuseumi üheks silmapaistvamaks taiseks, kuid täna ei teata, kas tegemist on sama tööga, mis käis Ameerikas või ootab üks „Champion“ veel kojuõitu.

Marju Metsman
muuseumi juhataja

Messi peamine eesmärk oli tutvustada Pandivere piirkonna ettevõtteid ja ettevõtmisi nii elanikkonnale kui õpilastele, aga ka teistele ettevõtjatele, et me kõik teaksime, millega siinkandis tegeletakse, oskaksime oma tegevusi ja haaret teistega kõrvutada ning saada mõtteid, tuge ja kindlustunnet edaspidesteks ettevõtmisteks.

Õpilastel oli messi vastu elav huvi – uurimas, uudistamas, tutvumas, kuulamas oli rohkesti koolinoori. Küllap saadi messilt mõtteid ja ka julgustust oma mõtete teostamiseks.

Messi peakorraldaja, PAIK-i tegev-

juht Aivar Niinemägi ütles tänavuse ettevõtlusmessi kokkuvõtteks: „Ettevõtlusmessi nimi oli tavaelanikule vahest võõra kõlaga, mistõttu ei osatud külastada. Ettevõtjatele oli üritus vajalik, saadi aimu, mis on teoksil teistes ettevõtetes, uuendati kontakte. Edasiarendamist vajab koostöö koolidega, et suunata noori õppima erialasid, mis on ettevõtetele vajalikud.“

Järgmine mess, siis juba järjekorras kolmas, on plaanis korraldada aasta pärast Rakkes.

Ilve Tobreluts

Väike-Maarja muusikakool tähistas sünnipäeva kontserdiga

15. oktoobril tähistas Väike-Maarja muusikakool kontserdiga oma 15. sünnipäeva. Muusikat jätkus pea pooleteiseks tunniks.

Esinesid solistid ja ansamblid – õpilased, vilistlased ja õpetajad. Erielse aplausi osaliseks said vilistlased. Seda ka põhjendatult, sest nemad olid oma arengus teinud tohutu hüppe.

Vilistlastest esinesid Karl Elias Teder ja Taavi Orro H. Elleri nim Tartu Muusikakoolist, Helina-Victoria Kruup Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiast (Helinal olid abiks ka õpingukaaslased

Kertu Rein ja Martin Aulis), Tauno Vilu Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemiast. Tauno duo koos õpetaja Raivo Naritsaga oli küllap üks meelde jäävamaid etteasteid. Kontserdi lõpetasid meie 2011. a lõpetajad Teele Viliberg ja Anu Limberg imelise „Armastuse valsiga“.

Ei saa tänamata jätta ka publikut sooja ja tormilise vastuvõtu eest!

Täname õnnitlejaid!

Vallo Taar

Muusikakooli direktor

Fotol esinemas Dely Kroll (flööt) ja õpetaja Irina Bronzova

Valla tunnuslause konkursist

Seoses valla arengukava koostamisega kutsus vallavalitsus osalema Väike-Maarja tunnuslause konkursil.

Kuna senine valla visioon on küll ilus, kuid liialt pikk ning ununeb kiiresti, soovitakse tunnuslauset näha lühikese ja löövana, kõlava ja meelde jäävana, mis iseloomustab kompaktselt Väike-Maarja valla olemust ja meie kogukonna inimeste ühist eesmärki.

Kokku esitas seitse osalejat 16 tunnuslause varianti.

- Väike-Maarja – suured teod
- Tormipealinn allikate allikal – Väike-Maarja
- Tormilise hingega ja rändaja meele- ga vägilaste sünnikoht
- Maa sünnitab kangelasi
- Viljakas muld, vaimsus kui kuld
- Sõnalt väike – vaimult suur
- Vaim ja vägi allikate allikal
- Vaimu ja väega allikate allikal
- Vaimu ja väega (Vaim ja vägi)
- Selge vesi, vägev vaim (Selge vesi, virge vaim)

- Siin on ilus elada!
- Väike-Maarja vald – osa meie oma maast
- Väike-Maarja vald – väike osa Eestimaast
- Vaadates tagasi – julgelt edasi!
- Väike-Maarja – tegus ja nägus
- Kodune koht

Paneme valiku tunnuslausetest hindamiseks ka valla kodulehele. Igaüks saab nende üle mõtiskleda ja anda seal oma hinnangu. Tunnuslauseid on kodulehel ülevaht vähemalt 20. novembrini. Tööde hindamiseks moodustatakse komisjon, kes teeb konkursist lõpliku kokkuvõtte.

Parimaks auhinna võitja pida tema poolt esitatud tunnuslause saamist vallaelanike ühiseks eesmärgiks, lauseks, mis hakkab olema paljude kõnepruugis, kui räägime Väike-Maarja vallast. Lisaks sellele on võitjale auhinna rahaline preemia. Osalejate vahel loositakse välja ka teisi auhindu.

Vallavanema kuu

Hea lugeja. Ole hea ja pane leht hetkeks käest. Jagame leina koos langenud kaprali Agris Hutropi lähedastega. Mõtle korraldajatele, kas see on õige või ebaõiglane, kui Eesti riigi nimel hukub Afganistanis noor inimene, noor eestlane. Mõtle sellele, kas on võimalik hinnata noore mehe elamata jäänud elu või noore perekonna tähtsamat unistusi. Ühele noorele meie seast tähendab Afganistani sõda kõrgeimat hinda ja panust, mida on noorel ja tervel inimesel kunagi võimalik anda. Korvamatut on kaotus ta perekonnalt, tema lähedastelt, tema sõpradel. Me saame üheskoos langetada pea ja jagada kaastunnet kapral Agris Hutropi lähedastele.

Eesti riik on otsustanud anda oma panuse Afganistani muutmisele stabiilsemaks ja turvalisemaks. Selle otsuse alusel on paljud kaitsevõimelised ja tegelikult ka nende lähedased võtnud vastutuse selle otsuse elluviimise eest. Selle vastutuse suurust mõistavad kõige paremini selle võtjad ise ja see kestab seni, kuni sõda Afganistanis jätkub ja Eesti riik oma missiooni seal jätkab. Meie kohus on teada, hinnata ja ka mäletada neid noori mehi, kes on näidanud üles vaprust ja kodumaa armastust ning läinud oma vabast tahtest Eesti riigi turvalisust tagama. Käesoleval raskekohal hetke oleme koos kapral Agris Hutropi lähedastega, nendele kuulub nii meie kui ka kogu Eesti toetus.

Vallavalitsuse tegevuse üheks märksõnaks viimastel kuudel on uue valla arengukava menetlemine ja selle projekti tutvustamine avalikl koosolekutel. Kohtumisi, kus igal inimesel oli võimalik küsimusi esitada ning ka oma

ettepanekuid teha, toimus nii Triigis, Simunas, Vaos kui ka Väike-Maarjas. Lisaks oli ka kõikidel aktiivsetel küladel esindajatel võimalus oma arvamust avaldada Kurtnal toimunud ümarlaul.

Ettepanekuid tehti päris mitmeid ning vallavalitsusel ja vallavolikogul tuleb langetada otsus, millistega arvestada ja millised ettepanekud lükata rahaliste võimaluste puudumisel tulevikku.

Rõõmu tegi see, et mitmed inimesed on aru saanud, et valla arengukava koostamine on just see koht, kus tuleb koos arutada lähemate tegevuste prioriteete. Näiteks küladel esindajatega kohtumisel tõusetus üles turvalisuse küsimus. Seda saab käsitleda väga laialt, alustades põlevatest tervikalaatarnetest kuni selleni, et tehti ettepanek tegeleda abipolitseinikele varustuse soetamisega järgneval aastal või selleni, et lepikse kokku, kuidas saavad kohalikud külad aidata, kui näiteks mõni usin marjuline on metsa eksinud. Kindlasti on arengukava olulisemad teemad seotud haridusega ja investeringutega. Oktoobri algusega sai läbi ka vallale otsitava uue tunnuslause konkursi. 7. oktoobril rahvamajas toimunud ettevõtlusmessil sai küsitud mesikülastajate arvamust. Suurim häälte arv oli tunnuslausel: „Väike-Maarja - tegus ja nägus“. Kas sellest saab ka valla uus tunnuslause, see vajab veel arutelu. Oktoobri alguses viibisin maakondlikul visiidil Ida-Virumaal, et tutvuda sealsete tööstusalade ja nende turundamisega. Ida-Virumaa tunnuslauseks on E³, mis tähendab Elamus Ehedast Energiast. See on hea näide idavirulaste mõttetööst.

Oktoobris oli mul hea võimalus kohtuda nii Simuna kui ka Kiltsi kooli õpetajatega. Simuna õpetajatega kohtumine oli vähemalt minu arvates väga vajalik, sest seni ei olnud mul veel võimalust olnud nii põhjalikult Simuna pedagoogidega vestelda. Peale selle, et sain endale selgeks, kui hea ja püsiv kollektiiv selles koolis on, sain ka tagasisidet valla arengukavale ning ka soovitusi ja tähelepanekuid valla eelarvete koostamisel. Loomulikult on meil kõigil ühine huvi suurendada Simuna kooliõpilaste arvu. Kui vaadata uutest värvides ja värske põrandaga Simuna spordisaali (tänu MTÜ Simuna Spordiklubile) või külastada korraldajate arvutiklassi, siis võib loota, et järgneval aastal võib Käru piirkonnast rohkem õpilasi jätta Simunasse kooli hakata käima. Õpetajatele sain teada, et on vaja lahendada Käru poole tagasisõit pärast õppetööd. Simuna kooli lasteaias sain ka mitmeid helisevad „Tered“ ära teenida. Kiltsis oli kahjuks vähem aega pedagoogidega diskuteerida, kuna seal tuli kohe ikka õppetööle alluda ja viktoriini osa võtta. Kuna meie mõisakool pidas samal ajal õpetajate pidupäeva, siis oli hea vaadata, kuidas 9. klassi õpilased kooliaktusel õpetajaid ja direktorit asendasid.

16. oktoobril toimus Roela Rahva Majas Lääne-Virumaa Pensionäride Ühingu poolt korraldatud eakate tänuüritus. Lääne-Virumaa Pensionäride Ühingu esinaine Vaike Sein ja maavanem Einar Vallbaum tänasid aukirjaga meie eakate klubi Härmaalõng presidenti pr Ester Mäed. Kuna meie tublid ja aktiivsed eakate klubi liikmed olid kohal, siis juhtub nagu tavaliselt loodusel ikka: õnn leiab üles tegijad. Nii ka läks, meie eakad said üritusel kõige

suurema loosiahinna, mille oli kohale toonud Rakvere linnapea hr Andres Jaadla. No mida aastaid elukoolis käi-

nud elutarkadele inimestele ikka läheb vaja? Loomulikult terve kastitais raamatuid.

Vallavanem Indrek Kesküla ja Hanno Tamm Porkuni lahingu aastapäeva tähistamisel.

Hetk õpetajapäeva tähistamisest Kiltsi põhikoolis.

Vallavalitsuse materjalid

Maaküsimused

- Määrati Aburi külas asuva kahekorterilise korterelamulise aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 2660 m².

- Nõustuti korteriomandi seadmisega Sõstra katastriüksusel asuva elamu korteriomanike kasuks.

- Nõustuti Käru külas maa ostmise-eesõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuse plaanile ja määrati moodustatavate katastriüksuste kohaaadressideks Käru küla, Küttejaama (sihtotstarbek tootmismaa) ja Sauna.

- Kinnitati Vao külas munitispaal-omandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindalaks 1975 m² ja maa maksustamishinnaks 10 eurot, määrati katastriüksuse sihtotstarbeks transpordimaa ja koha-aadressiks Vao küla, Oru tänava lõik 1.

- Kinnitati Kiltsi alevikus munitispaal-omandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindalaks 1102 m² ja maa maksustamishinnaks 10 eurot, määrati katastriüksuse sihtotstarbeks transpordimaa ja koha-aadressiks Kiltsi alevik, Põllu tänava põik 2;

- Kinnitati Müüriku külas munitispaal-omandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindalaks 2,6 ha ja maa maksustamishinnaks 170 eurot, määrati katastriüksuse sihtotstarbeks transpordimaa ja koha-aadressiks Müüriku küla Kruusiaugu - Eipri tee.

Ehitus- ja planeeringuküsimused Väljastati ehituslood

- OÜle Müüriku Farmer lüpsikarjalauda ning kinnislehema- ja noorkarjalauda rekonstrueerimiseks Müüriku külas Aasa kinnistul.

- Elion Ettevõtted AS-le sidevarustuse parendamiseks Simuna alevikus.

Väljastati kasutuslood

- Liivaküla Küla Seltsile seltsimaja II ehitusetapile Liivakülas Lõkketule kinnistul;

- Eesti Energia Jaotusvõrk OÜle elektrisüsteemi kasutamiseks Kiltsi alevikus.

- Ajutise ehitise kasutamiseks tähtajaga kuni 04.10.2016 aadressil Väike-Maarja alevik, Pikk tn 2b.

- AS-le Tele 2 Eesti mobiilside tugi-jaama kasutamiseks Aavere külas Loikumast.

- Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Väike-Maarja kogudusele kogudusehoone kasutamiseks Väike-Maarja alevikus Tamme tn 3.

- Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-le elektripaigaldise kasutamiseks Määri külas.

- Väike-Maarja Vallavalitsusele koolimaja ja õppetöökoja renoveerimis- ja rekonstrueerimisjärgseks kasutamiseks Väike-Maarja alevikus Pikk tn 1 ja Tamme tn – OÜle Pandivere Vesi ühis-veevarende- ja kanalisatsioonitorustike kasutamiseks Simuna alevikus.

Ehitusloa kehtetuks tunnistamine

- Tunnistati kehtetuks vallavalitsuse 06.09.2011 korraldus nr 532 „Ehitusloa väljastamine“.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine

- Anti kirjalik nõusolek abihoone püstitamiseks Väike-Maarja alevikus, Kesk tn.2.

- Anti kirjalik nõusolek korterelamul tehnosüsteemide muutmiseks aadressil Väike-Maarja alevik, Põhja tn 13.

Keskonnaküsimused

- Anti nõusolek OÜ Portlif Grupp jäätmeloa taotlusele ohtlike jäätmete kogumiseks ja veoks Lääne-Virumaal.

- Otsustati esitada Vireen AS keskkonnakompleksloa muutmise korraldusele järgnevat seisukohad: Keskkonnametil kui otsustajal tuleks enne kompleksloa muutmise otsuse tegemist läbi viia keskkonnamõju hindamine, sest 1) 2004. aastal läbi viidud loomsete jäätmete käitlemise tehase keskkonnamõ-

ju hindamises ei ole hinnatud loomse rasva põletamisega kaasnevad mõju keskkonnale, mistõttu on vaja täpsustada saasteallikate ja heitkoguste parameetreid ning määrata modelleerimisega saasteainete hajumistingimused; 2) keskkonnamõju hindamise menetlusega kaasata kompleksloa muutmise protsessi ka avalikkuse, mis on vajalik kuna Ebavere külas asuval Kaarma tööstusalal tegutsevad ettevõtjad ning Ebavere küla ja Väike-Maarja aleviku elanikud on esitanud Väike-Maarja Vallavalitsusele ja Keskkonnainspektsioonile korduvalt kaebuseid ebameeldiva lõhna levimisest Asi Vireen käitisest.

Sotsiaalküsimused

- Nõustuti sotsiaaltoetuse eraldamisega neljale taotlejale kokku summas 284 eurot.

- Nõustuti kooli toiduraha kompenseerimisega ajavahemikul 01.10.-31.12.2011 kahele Väike-Maarja Õppekeskuses õppivale valla lapsele.

- Nõustuti lasteiaidatõiduraha kompenseerimisega ajavahemikul 01.10.-31.12.2011 kolmele valla lapsele.

- Nõustuti lasteiaidatõiduraha kompenseerimisega ajavahemikul 01.10.-21.12.2011 viiele valla lapsele.

- Nõustuti hooldejatoetuse maksimisega neljale taotlejale.

- Ei nõustatud sotsiaaltoetuse eraldamisega ühele taotlejale.

Haridusküsimused

- Kinnitati Väike-Maarja Gümnaasiumi, Kiltsi Põhikooli ja Simuna Kooli töötajate koosseis.

- Kinnitati Väike-Maarja Gümnaasiumi hoolekogukoosseis.

Kommunaalküsimused

- Nõustuti 2 papli, 2 kase ja 4 vahtra mahavõtmiseks Väike-Maarja alevikus, Pikk tn 20.

- Nõustuti Väike-Maarja alevikus Jaama tn 9 ühe saare ja ühe vahtra ma-

havoetmisega.

- Anti nõusolek kolmele isikule kasutada korraldatud jäätmeveos segaolmejäätmete kogumiseks 30-50 liitrist jäätmekotti.

- Anti nõusolek ühele isikule perioodiliseks liitumiseks korraldatud jäätmeveoga suveperioodiks.

- Otsustati tasuta valla omandis oleva korteri (Lõuna nt 11 korter 3 Väike-Maarjas) 2011. aasta septembrikuu halduskulud.

Vallavara kasutusse andmine

- Anti Simuna Naisteklubi tasuta kasutusse Simuna rahvamajas asuvad köögi ja väikese saali ruumid.

Vallavara tasuta võõrandamine

- Võõrandati tasuta Aavere külas asuv elektrivälisvõrk Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-le.

Hanked

- Kinnitati 2011/12 talveperioodil lumetõrjetööde hanke võitjateks: OÜ Kerro Farmer – Käru teede piirkonnas, OÜ Sepatalu – Kurtna-Nadalama-Võivere teede piirkonnas, OÜ K&G Saarel

- Määri-Avanduse-Orguse ja Simuna teede piirkonnas, AS Vao Agro – Vao-Kiltsi-Risu-Kaarma teede piirkonnas, OÜ Reinpaul Agro – Kiltsi-Liivaküla-Nõmme teede piirkonnas.

- Kinnitati hanke „Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Õppekeskuse projektorid“ tulemused.

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Kiltsi mõisa pargi korrastamine I etapp“.

Bussiliini dotatsiooni määramine

- Määrati AS Go Bus Rakvere bussiliinide nr 39 ja 45 dotatsioon 2011. aasta septembrikuu eest summas 257,54 eurot.

Toetuse eraldamine

- Eraldati tegevustoetust 5700 eurot MTÜ-le Simuna Spordiklubi ja 666 eurot MTÜ-le Simuna Vabatahtliku Tuletõrje Selts.

Kultuuriküsimused

- Kinnitati alates 04.10.2011 Väike-Maarja rahvamaja juures tööd alustanud kunstiringi osalustasu.

Novembris hakkab Väike-Maarjas kehtima uus soojuse piirhind

Maagaasi hinnatõusust tingituna on Väike-Maarja võrgupiirkonnas kinnitatud uus soojuse piirhind (Konkurentsiameti kooskõlastus nr 7.1-3/11-073 07.10.2011).

Uus hind on 64,74 eurot/MWh ja see kehtib alates 07.11.2011.

Kuna muudatus toimub kuu keskel, siis toome novembrikuu soojuse arvel eraldi välja tarbimismahud:

- perioodil 01.-06.2011 seni kehtinud hinnaga;

- perioodil 07.-30.2011 uue hinnaga.

Hinnale lisandub käibemaks.

Soojusmõõturite näidud fikseerime automaatselt kauglugemise teel 07.11.2011. a seisuga.

Info hindade ja nende muudatuste osas on kättesaadav Fortum Termest AS-i kodulehel www.fortumtermest.ee või klienditeeninduse telefonil 667 8647.

Raissa Lebedeva,
klienditeenindaja

Volikogu materjalid

29. septembri volikogus arutatust Istungist võttis osa 17 volikogu liiget

1. Vallavara valitsemise korra kehtestamine

Otsustati kehtestada vallavara valitsemise kord.

Kord reguleerib Väike-Maarja valla vara omandamist, vara kasutusse võtmist, valla omandis oleva vara kasutamist, kolmandatele isikutele vara kasutusse andmist, võõrandamist ning koormamist.

2. Peremehe ehitise hõivamine

Otsustati tuvastada Aavere külas asuva elektrivälisvõrgu peremehe ja võtta nimetatud ehitise hõivamine Väike-Maarja valla omandina.

3. Väike-Maarja Vallavolikogu 25.04.2007. a otsuse nr 27 „Peremehe ehitise hõivamine“ kehtetuks tunnistamine

Tegemist on Kärsa külas asuva endise noorkarjalaudaga. Ehitusseaduse mõistes hoonet enam ei eksisteeri. Maa-ala ostueesõigusega on esitatud avaldus.

Otsustati tunnistada kehtetuks vallavolikogu 25.04.2007 otsus nr 27 „Peremehe ehitise hõivamine“.

4. Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Õppekeskuse arengukava täiendamise

Otsustati kinnitada gümnaasiumi ja õppekeskuse õpetajate täienduskoolituskava.

5. Väike-Maarja Õppekeskuse põhimääruse muutmise

Kooli direktorile tasuliste teenuste ja kursuste hindade kehtestamise õiguse andmine muudab õppekeskuse töö korraldamise operatiivsemaks.

Otsustati muuta õppekeskuse põhimääruse §9 lõige 2 p 7 ja sõnastada see järgmiselt:

7) kinnitab käskkirjaga kooli asjaajamise-, sisekorra- ja õppekorralduse eeskirjad, kooli poolt osutatavate tasuliste teenuste ja kursuste hinnad ning

muud töökorralduslikud dokumendid.

6. Valla Aasta Tegija statuudi muutmise

Aasta Tegija ja Valla Aukodaniku statuut muudetakse ja viiakse ühtsetele alustele sellisel, et mõlema kandidaadi osas tuleb avaldus esitada hiljemalt 31. detsembriga. Aasta Tegija nimetuse andmise tseremoonia hakkab, sarnaselt Aukodaniku nimetuse andmisega, toimuma Eesti Vabariigi aastapäeval.

Otsustati muuta Valla Aasta Tegija statuudi p 6 ja p 9 teist lauset järgmiselt:

6. Ettepanekud koos põhjendustega esitatakse kirjalikult vallavolikogu esimehele hiljemalt 31. detsembriks.

9. Tseremoonia toimub Eesti Vabariigi aastapäeval.

7. Aukodaniku statuudi muutmise Otsustati muuta aukodaniku statuudi p 5 teist lauset järgmiselt:

5. Ettepanekud koos põhjendustega, millest nähtub, milliste konkreetsete teenete eest isik aukodaniku kandidaadiks üles seatakse, esitatakse kirjalikult vallavolikogu esimehele hiljemalt 31. detsembriks.

8. Vallavanema puhkusele lubamine

Otsustati lubada vallavanem Indrek Kesküla puhkusele ajavahemikul 03.-16.10.2011.

9. Detailplaneeringu algatamata jätmise

Ehitus- ja planeerimisosakonna juhataja Kadri Kopso tutvustas OÜ Müüriku Farmer taotlust:

Aasa kinnistul likvideeritakse olemasolev tahesõnnikuhoidla (ääristatud betoonplats) ja amortiseerunud turbahoidla. Olemasolevat kinnislehma- ja noorkarjalauda laiendatakse (316 m²) põhjasuunas tahesõnnikuhoidla asukohale. Rajatakse sõnnikupumpla ja lägatrass olemasoleva vedelsõnnikuhoidlani. Lammutatakse olemasolev olmeplakk (345 m²). Ehitatakse uus va-

sikalaut (952 m²) kinnislehma- ja noorkarjalauda laienduseks olemasoleva lüpsikarjalauda suunas. Rekonstrueeritakse kinnistusesed teed (uus asfaltkatend) ja platsid (uus betoonkatend). Mäe kinnistul likvideeritakse olemasolev noorkarjalaut.

Aasa kinnistu asub tiheasustusalal, kus üldjuhul peab planeerimisest tulenevalt olema ehitustegevuse aluseks detailplaneering. Valla üldplaneering seab detailplaneeringu koostamise kohustuse lisaks planeerimisest tulenevalt olema ehitustegevuse aluseks detailplaneering. Valla üldplaneering seab detailplaneeringu koostamise kohustuse lisaks planeerimisest tulenevalt olema ehitustegevuse aluseks detailplaneering. Valla üldplaneering seab detailplaneeringu koostamise kohustuse lisaks planeerimisest tulenevalt olema ehitustegevuse aluseks detailplaneering. Valla üldplaneering seab detailplaneeringu koostamise kohustuse lisaks planeerimisest tulenevalt olema ehitustegevuse aluseks detailplaneering.

Otsustati lubada OÜ-l Müüriku Farmer ilma detailplaneeringut koostatamata laiendada Müüriku külas Aasa katastriüksusel asuvat kinnislehma- ja noorkarjalauda kuni 1000 m².

10. Info

Vallavanem Indrek Kesküla andis infot järgmistel teemadel:

- MTÜ Lääne-Viru Jäätmekestuse ja olmeprügi teemal
- OÜ Pandivere Vesi ja AS Vireen vahelise vaidluse
- Õppekeskuse võimla (seisab kasutusest) kohta on esitatud ostusoo
- Harius- ja kultuuriosakonna juhataja konkursi tulemustest
- Ehitushangetest
- Sõprusvaldadega suhtlemisest
- Valla arengukava menetlustest
- Turvalisusest vallas
- Pandivere piirkonna ettevõtluspäevast (07.10.2011 Väike-Maarja rahvamajas)

Järgmine vallavolikogu istung toimub kolmapäeval, 26.10.2011.

Selgitusi uuele liiklusseadusele

Uuest liiklusseadusest on räägitud väga laialdaselt, aga nagu vanasõna ütleb ei tee küll küllale liiga. Praktika on näidanud, et liiklusseaduse muudatusest tingitud rikkumised on liikleajatele siiski üllatuseks. Selgitangi siinkohal täiendavalt liiklusseaduse erinevaid norme kodanikele.

Liiklusseaduse § 2 uue tähendusega mõisted

Mootorsõiduk on mootori jõul liikuv sõiduk. Mootorsõidukiks ei loeta mootoriga jalgratast, pisimopeedi, maastikusõidukit, trammi ega sõidukit, mille valmistajakiirus on alla kuue kilomeetri tunnis.

Mopeed on kahe- või kolmerattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus on üle 25, kuid mitte üle 45 kilomeetri tunnis ja mille töömaht sadesüütega sisepõlemismootori korral ei ületa 50 kuupsentimeetrit või muu sisepõlemismootori korral suurim kasulik võimsus ei ületa nelja kilovatti või mille suurim püsi-nimivõimsus elektrimootori korral on üle 0,25 kilovatti, kuid ei ületa nelja kilovatti. Mopeediks loetakse ka eelnimetatud tingimustele vastavat kerget neljarattalist mootorsõidukit, mille tühimass ei ületa 350 kilogrammi. Neljarattalise kerge elektrisõiduki korral ei arvestata akude massi tühimassi hulka.

Pisimopeed on vähemalt kahe- rattaline sõiduk, mille suurim kasulik võimsus sisepõlemismootori korral või mille suurim püsi-nimivõimsus elektrimootori korral ei ületa ühte kilovatti ja valmistajakiirus ei ületa 25 kilomeetrit tunnis.

Nagu näete, on mopeed nüüd ka mootorsõiduk, mis vana liiklusseaduse järgi polnud. Selletõttu on ka karistused karmimad ja nõutakse teatud va-

nuses juhtidelt juhiluba. Toongi siinjuures välja karistused mootorsõiduki juhtimise eest, kas jooles või sellises seisundis, kus juhi väljahingatavas õhus on alkoholi rohkem kui lubatud:

- Mootorsõiduki juhtimiselt tabatud juht on seisundis, kus alkoholi tema väljahingatavas õhus on 0,1-0,24 mg/l, siis võidakse teda karistada maksimaalselt rahatrahviga kuni 100 trahviühikut ehk 400 eurot või sõiduki juhtimisõiguse äravõtmisega kuni kuue kuuni.

- Kui juht on aga sellises seisundis, kus väljahingatavas õhus on alkoholi 0,25–0,74 mg/l, on karistuseks maksimaalselt rahatrahv kuni 300 trahviühikut ehk siis 1200 eurot, arest või sõiduki juhtimisõiguse äravõtmine kuni kaheteistkümnepäevaks kuuni.

- Kui juht on aga alkoholijoobes, kus tema väljahingatavas õhus on alkoholi 0,75 mg/l ühe liitri väljahingatava õhu kohta või rohkem, võetakse juht vastutusele juba kriminaalkorras. Karistusseadustik § 424 järgi, kus võidakse määrata rahaline karistus või vangistus kuni 3 aastani.

Vana liiklusseaduse järgi võis mopeedijuhti karistada maksimaalselt kuni 40 euroga või kui juht oli jooles, siis 400 eurot, teisi karistusi ette ei nähtud.

Siinkohal lisan ka juurde, et kes võib juhtida ja millist juhiluba on vaja mopeedi juhtimiseks:

- AM-kategooria mootorsõidukit (mopeedi) võib juhtida ka isik, kellel on mis tahes mootorsõiduki juhtimisõigus või piiratud juhtimisõigus. AM-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust või piiratud juhtimisõigust ei nõuta isikult, kes on sündinud enne 1993. aasta 1. jaanuari. AM-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust ei nõuta isikult, kes olid käesoleva seaduse jõustumisel 16–17-aastased, kuni 2013. aasta 1. jaanuarini.

- AM-kategooria mootorsõiduki juhiluba on võimalik anda alates 14-aastastele isikule, kellel on vanemate kirjalik nõusolek juhiloa saamiseks.

Karistused juhiloata mopeedi juhtimise eest on karmistunud. Kui esmakordsel juhiloata juhtimise eest võidakse juhti karistada kuni 100 trahviühikuga ehk 400 euroga või arestiga, siis teistkordsel juhtimisel juhiloata on karistuseks juba 300 trahviühikut ehk 1200 eurot või arest. Vana liiklusseaduse järgi on vahe ikka väga suur, kus maksimumkaristus kainele juhile, kellel polnud mopeedi juhiluba oli 40 eurot.

Käesolevas artiklis tõin välja ainult mopeedi ehk täpsemalt selle juhtimist puudutavad muutused. Soovitan ka iseseisvalt tutvuda uue liiklusseadusega. Mõistan, et inimestel ei ole lihtne seadusemuudatusi jälgida ja kui aus olla, on seaduse keel üsna keeruline. Sellepärast soovin ka edaspidi tuua täiendavat selgust liiklusseaduse muudatuste või muude õigusaktide kohta. Vajadusel on võimalik küsimustega pöörduda minu või minu kolleegide poole saamaks täiendavaid selgitusi.

Jaanus Mätas, piirkonnavanem

P.S

Kui kellelgi on küsimusi, mille kohta tahaks politsei käest selgitusi küsida, võite need esitada otse politsei piirkonnavanemale (tel 529 4242) või valla- lehe toimetajale (tel 329 5759). Kui küsimus eeldab laiemat selgitust, avaldame vastuse vallas lehel veergudel.

Väike-Maarja Vald - 20

Haldusreformiga muudeti Rakvere rajoon 1. I 1990 samanimeliseks maa-konnaks, millele nimi Lääne-Virumaa kinnitati 26. III 1990. Senised külanõukogud pidid koostama oma arenguplaani ja eelarve, mille esitamise järel omistati neile valla staatus. VM külanõukogu jõudis sellise tunnustusega 12. XII 1991.

Noppeid paikkonna elust enne valla moodustamist 1990.- 1991. aastal.

19. septembri 1990. aasta külanõukogu istungil arutati sotsiaalelu küsimusi:

* **Maateenindus on miinuses** – komplekstallimispunktid toodavad kahjumit. Hindade tõstmine on paratamatu. Plaanis on doteerida ainult sauna (et ära majandada, peaks saunapilet maksma 1 rubla ja 20 kopikat).

* Väike-Maarja külanõukogu bilansi kuulub umbes 200 korterit. Nende hooldamiseks püütakse luua väikeettevõtte või panna tööle kooperatiiv. Ette on näha, et korterid müüakse maha või tõstetakse üüri kuni kolm korda. (Repliik saalist – millest ja mille eest seal- sed elanikud hakkavad kõrgemat üüri maksma – korterites elavad väikese pensioniga vanurid ja elamispinna olukord on nii kehv, et üüri tõstmine pole millegagi põhjendatud.)

* Piirkonnas on 6000 elaniku ringis. Nende teenendamiseks oleks vaja **üht konstaablilt ja kolme kordnikku**. Seejuures tuleb neile tagada transport ja bensiinifond ning korralik palk – alla 500 rubla on mõeldamatu.

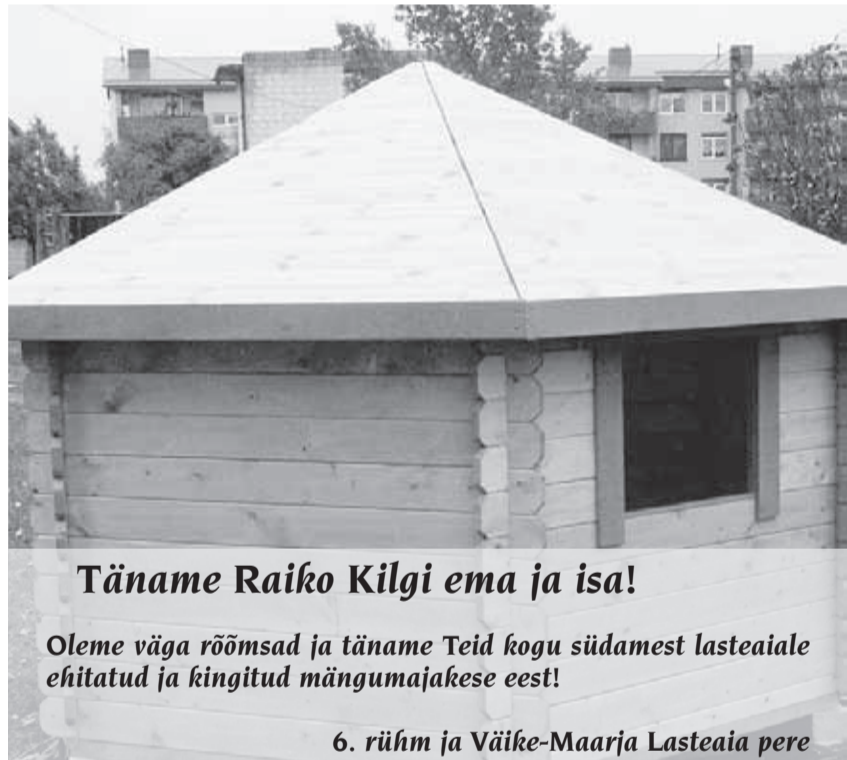
Siseasjade osakonna ülem Helmut

Sääsk: /.../Mina olen arvamusel, et vallas tegutsevad õiguskaitsetöötajad peavad olema kohalikud, politseinik peab tundma igaüht ja igaüks peab tundma politseinikku. Kui arvate, et Väike-Maarja vajab üht konstaablilt ja kolme kordnikku, siis leidke need poisid kohapealt ja me saadame nad Paikuse kooli. /.../“

* 1990. aasta novembris-detsembris ja 1991. aasta jaanuaris viis Rakvere Sanitaarepidemioloogia Jaam majandis läbi töökohtade osalised **sani- taarhügieenilised mõõtmised**. Kõige hullemad töötingimused olid Kiltsi mineraalsöödatehase segusõlmedes, kus tolm ületas lubatud normi 16 kordselt, temperatuur oli võrdne välistemperatuuriga, valgustus oli 40 lx normist väiksem. Kehvematel töötingimustel järgmised olid ütiilitehnik, suurloomade tapatsehnik. Kooskõlastanult ameti- ühingukomiteega otsustas Väike-Maarja kolhoosi juhatus pikendada osadel töökohtadel töötajate tasulist puhkust teatud päevade võrra.

* 1991. aasta suvel oli Väike-Maarja õpetajate tantsurühm kutsutud külla Soome esinema Sonkajärvi ja Keitele päevadele. 1991. aastal külastas ka Soome tantsurühm Pielavedest Väike-Maarjat, kes esines ka Pandivere päeval.

* 12. mail 1991 anti Mädapea mõisas **Wiedemanni keelauhind** üle keeleteadlasele Pent Nurmekunnale. Ta valdas mitukümmend võõrkeelt, asutas Tartu Ülikooli orientalistikakabineti, avaldas artikleid üldkeelteaduse ja orientaalkeltele kohta.

Aktsiaseltsil Vireen valmib Ebavere külas uus ja senisest võimsam reoveepuhasti

Praegu toimub uue puhasti reoveetan- kide täitmine vana puhasti biobassei- nist, mis võtab aega kuni kolm nädalat. Täitmise ajal ei ole kahjuks võimalik täielikult vältida lõhna levikut.

Uus reoveepuhasti hakkab tööle pealt suletuna ning see parandab suu- resti välisõhu kvaliteeti tulevikus.

Austatud vallaelanikud!

Loodame Teie mõistvale suhtumisele ja palume vabandust võimalike eba- meeldivuste korral.

AS Vireen

Eelteade Maakaitseväge suurõppuse Kevadtorm 2012 kohta

2012. aasta maikuu kolmele esimesele nädalale plaanitav Maakaitseväge suurõppus Kevadtorm 2012 toimub seekord Põhja-Eestis. Õppus hõlmab osaliselt ka Väike-Maarja valla territooriumi. Meie valla aladele on kavandatud har- jutustegevused, õppuse põhitegevused toimuvad Virumaa ida- ja põhjapool-

semas osas. Kokku on suurõppusega haaratud 5 000 inimest ning veoautod.

Valdavalt viiakse õppused läbi Riigimetsa Majandamise Keskuse maa-alal, osaliselt aga ka eramaadel. Kaitseväge esindajad võtavad enne õppuste algust maaomanikega ühendust ja lepivad õp- puste kulgemise osas täpsemalt kokku.

Euroopa Sotsiaalfondi programmi

**„Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“
raames toimub 2011. a II poolaastal
Väike-Maarja Opekeskuses
riikliku koolitustellimuse kursus**

TEENINDUSTÖÖ TOITLUSTUSETTEVÕTTES

(Tellitud Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt

ning finantseeritakse Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest)

Tundide arv 40, toimumise aeg 7. novembrist kuni

5. detsembrini (esmaspäeviti), grupi suurus 10 inimest.

Kursuse sihtgrupiks on töötavad
või tööturule naasta soovivad täiskasvanud.

Kursus on osalejatele tasuta.

Kursusel ei saa osaleda kutse-
või kõrgkoolis päevases õppevormis õppijad.

Info ja registreerimine: tel 326 1892, 326 1264 ja 5399 1090

e-post: oi@v-maarja.ee

Kodulehekülj: www.v-maarja.ee/vmok

(õppetöö/täiendõpe/tasuta kursused)

UUDIS!

Väike-Maarja Opekeskuses saab õppida

TOIDUKAUPADE MÜÜJAKS

(keskhariduse baasil).

Õppeaeg 1 aasta. Õppetöö kestab **1. oktoobrist - 23. juulini**.
Teoreetiline õppetöö toimub ühel päeval nädalas (kolmapäeviti)

koolis, ülejäänud õppetöö praktilal/töökohas.

Võimalus sooritada tasuta I taseme müüja kutseksam.

Õppekava edukalt läbinutele kooli lõputunnistus.

Õppetöö koolis KOLMAPÄEVITIL algusega kell 8.00

Koolitusele on oodatud kaubandusvaldkonnas töötavad
keskharidusega, aga ilma müüja kvalifikatsioonita inimesed.

Õppima saavad tulla ka töötuks registreeritud inimesed,
kusjuures Töötukassa teenused säilivad.

Registreerimine kooli kantseleis, telefon 326 1892.

Väike-Maarja Opekeskuses toimub

4. novembril kell 12.30-17.20

TOIDUHÜGIEENIKOOLITUS

(6 akadeemilist tundi)

Lektor Marje Muusikus

Osalustasu 25 eurot tasuta Väike-Maarja Vallavalitsuses.

Info ja registreerimine telefonil 5399 1090

TEADE

Seoses Väike-Maarja valla 2012. aasta eelarve koostamisega palume
kõigil toetust taotleda soovivatel Väike-Maarja vallas tegutsevatel

- mittetulundusühingutel;
- seltsidel;
- seltsingutel;
- huvigruppidel,

esitada oma finantstaotlused valla 2012. aasta eelarvest koos konk-
reetsete tegevuskavadega Väike-Maarja Vallavalitsusele hiljemalt 1.
novembriks (taotluste ja aruannete blankette saab valla kantseleist ja
valla Interneti-koduleheküljelt www.v-maarja.ee (Avalik teave /KOVile
esitavate taotluste blanketid).

Eeskätt toetatakse vallas laiemale üldsusele suunatud tegevusi ja
üritusi.

Info telefonil 329 5759 (Ilve Tobreluts).

Maakasutusõigus versus pindalatoetus - kuidas vältida arusaamatusi

Igal suvel jõuab PRIAsse maaomanike kaebusi selle kohta, et tema maid kasutab ja saab PRIAst pindalatoetust keegi, kellele ta pole selleks luba andnud. Vahel taotleb samale maale toetust mitu isikut.

Kuidas on toetused ja maakasutusõigus seotud ning kuidas arusaamatusega toime tulla?

PRIAlt on päritud, miks me maaga seotud toetustaotlusi vastu võttes ei küsi kõigilt ka maakasutusõiguse kohta dokumenti, et omanike õigusi ei riku- taks.

Pindalatoetuste taotlejaid on üle 17 000 ja taotlusalust pinda üle 860 000 hektari, põllumassiive üle 220 000. Mõnigi suurtootja majandab mitmel tuhandel hektaril ning on põllud rentinud sadadelt erinevatelt maaomanikelt.

Kui juba taotluse esitamisel nõuda maa kasutusõiguse kohta dokumente, siis oleks seda vaja nõuda kõigilt taotlejalt ja iga massiivi ning katastriüksuse kohta, sest omanik võib iga oma põllu erineval ajal erinevale rentnikule kasutada anda ja osa maad hoopiski ise kasutada. Tõendeid peaks koguma igal aastal uuesti, sest olukord muutub pidevalt.

Poleks mõistlik toota sadu tuhandeid pabereid ja kulutada nende koostamiseks ja töötlemiseks märkimisväärselt aega, sest ilma loata maakasutuse juhtumeid on suhteliselt vähe. PRIA saab paljudel juhtudel neile rikkumistele jälile. Administratiivses (taotlusandmete võrdlemine registriga) ja kohapealses kontrollis tuvastasime mullu 136 taotlejat, kel polnud tervele või osale taotletud maale kasutusõigust. Neist viie kohta saime info kaebuse või vihjena.

Rendisuhteid reguleerivad seadused

Pindalatoetuse saamiseks peab taotlejal olema õigus maa kasutamiseks ning ta peab tagama, et maad hoitakse heades põllumajandus- ja keskkonnamuudatustes. Kasutusõigus

on maa omanikul, rentnikul (põllumaajanduslik rendileping), aga maa kasutamine võib tasuta kasutamise lepingu alusel.

Rendisuhete tõendamiseks ei saa PRIA ise tingimusi määrata, sest Eestis reguleerib rendisuhteid "Võlaõigusseadus" (§339-360) ja see ei kehtesta rendilepingule kohustuslikku vormi. See võib olla oma sõnadega kirja pandud või ka suuline.

Kasutusvaldust reguleerib "Asjaõigusseadus" (§201-224) ja tasuta kasutamise lepingut "Võlaõigusseadus" (§389-395). Ka neid kokkuleppeid võib teha nii suuliselt kui kirjalikult.

Kui pindalatoetuste taotlejal maakasutusõigus tegelikult puudub, aga ta hakkas maad harima/kasutama, siis rikub ta tegeliku omaniku omandiõigust ja ka toetuse saamise tingimusi. Kui selline info PRIAsse jõuab - näiteks maaomanik teatab -, siis saadab PRIA taotlejale järelepärimise ja tal tuleb oma maakasutusõigust, nt suulise rendilepingu olemasolu tõendada. Kui taotleja seda ei suuda, jätab PRIA talle toetuse maksmata.

Kui samale maale taotlevad toetust mitu taotlejat, kellest ükski ei suuda tõendada oma maakasutusõigust ja maa tegelikku hooldamist, jätab PRIA neile kõigile toetuse määrata. PRIA omandivaidlusi ei lahenda, vajadusel tuleb osapooltel pöörduda kohtusse.

Eelistage kirjalikke lepinguid

Oleme nii rentnikest taotlejaille kui ka maaomanikele alati soovitanud: sõlmige maakasutuse kohta lepingud kirjalikult, et vajadusel oma õigusi tõendada.

Lepingus peaks kindlasti kirjas olema andmed maa rendile andja ja võtja

kohta, nende õigused (sh õigus taotleda pindalatoetusi) ja kohustused (sh rendi suurus või muu hüvitis), lepingu jõustumise ja kehtivuse aeg ning andmed maa kohta. Lepingule lisage katastriüksuse plaan, millel on rendile antav maa tähistatud. - Niisuguse lepingu olemasolu annab kindlust mõlema poolele.

Rendisuhte puhul on oluline, et kui rendileandja vahetub (maa saab uue omaniku), siis rendilepingu kehtivus sellega ei lõpe. Kui näiteks uus maaomanik tahab ise maad kasutada, tuleb tal eelmise rendileandja ja rentniku vaheline leping üles öelda.

Kui maaomanik leiab, et tema maad on omavoliliselt kasutatud, saab ta sellest PRIAle teatada ja küsida, kas ja kes on tema maale toetust taotlenud. Kui sinna ongi taotletud, käivitub eespool kirjeldatu: järelepärimine, õiguste tõendamine, nende puudumisel toetusest ilma jäämine. Mõni maaomanik on ka PRIA-le eraldi teatanud, et ei luba oma maale üleüldse kellelgi toetusi taotleda.

Topelthaotlemised samale maale tuu- vastab aga PRIA administratiivse kontrolli käigus - konkreetset maal saab olla vaid üks toetuste saaja.

Kokkuvõttes on maakasutusõigusega seotud sihilikke rikkumisi siiski suhteliselt vähe ning taotlejate teadmised toetuse saamise nõuetest on aasta-aastalt paranenud. Infot saab alati meie kodulehelt ja infotelefonil 7377 679.

Ahti Bleive,

PRIA peadirektori asetäitja

RMK rakendab jahinduslikul järelevalvel uuenduslikke meetmeid

Alates põdrajahi algusest 15. septembril kuni jahihooaja lõpuni rakendab RMK kuues jahipiirkonnas jahipidamise järelevalvel mitut uuenduslikku abinõud. Realiseeritud jahilubadest operatiivse ülevaate saamiseks on loodud sõnumikeskus, kasutusele võetakse kütitud ulukite märgistuslipikud ning jahialadel hakkavad kontrollkäike tegema RMK metsnikud.

„RMK võtab tulemusliku omanikujärelevalve teostamiseks kasutusele eesti jahinduses uuenduslikud abinõud, mis annavad RMK-le kindlustunde, et jahimaade kasutajad tegutsevad seaduslikult ja omaniku huvisid kahjustamata. Teisalt annavad kokkulepitud ja lihtsad reeglid kindlustunde ka rentnikele jahialal edukaks toimetamiseks,“ märkis RMK juhatuse liige Tiit Timberg.

Küttimise seisu operatiivseks registreerimiseks saadavad jahimehed iga jahipäeva lõpuks selleks loodud SMS-sõnumikeskusesse sõnumi tabatud suurulukite ja realiseeritud jahilubade kohta. Lisaks on jahimeestele jagatud põtrade, metssigade, hirvede ja metskitsede küttimismahu ulatuses ühekordse sulgemisvõimalusega märgistuslipikud. Selleks spetsiaalselt valmistatud lipiku peab kinnitama uluki külge koheselt peale uluki tabamist ja seda tohib eemaldada alles jahisaagi töötlemise käigus.

RMK on juba mitu jahihooaega pidanud ka elektroonilist jahilubade registrit, mis annab küttimise käigust ülevaate kuni 10-päevase viitega seoses jahilubade tagastamise tähtajaga. „Uus SMS-sõnumikeskus võimaldab nii RMK-l kui ka Keskkonnainspeksioonil saada operatiivset ülevaadet, et tulemuslikku järelevalvet teostada. Loodame, et tabatud uluki märgistuslipiku kasutamine leiab jahimeeste poolehoidu ja saab peagi heaks tavaks kogu eesti jahinduses ning tõstab kokkuvõttes ka jahinduse mainet,“ lisas Tiit Timberg.

Alates 15. septembrist kuni järgmise aasta 29. veebruarini ehk jahihooaja lõpuni teostavad RMK hallatavates jahipiirkondades valikulisi kontrollimisi piirkonnas töötavad RMK metsnikud. Sellise lisatõeluse on saanud 11 RMK metsnikku. Lisaks sellele teostavad ruutmeetri jahijärelevalvet Keskkonnainspektsiooni inspektorid.

RMK müüs aasta alguses avatud enampakkumiste kaudu jahimeestele käesolevaks jahihooajaks suurulukiload 6 jahipiirkonda Pärnumaal, Viljandimaal, Järvamaal, Lääne-Virumaal, Läänemaal ja Saaremaal.

Jahimeestega on sõlmitud aastased kokkulepped jahipidamiseks 30 jahialal pindalaga kokku 118 000 hektarit.

Kokku kavatsetakse neil jahialadel sel- lel jahihooajal küttida 185 põtra, 347 metssiga, 26 hirve ja 77 metskitse. Sel- line küttimismahutagab ulukite asur- konna optimaalse arvukuse ja aitab vältida metskahjustusi. Metskitsede küttimismahutagab mehed rasket talve arvestades oluliselt vähendatud. Jahimaade rentnikele on antud konk- reetsed ülesanded ka väikekiskjate arvukuse ohjamisel.

RMK on metsaseadusega moodus- tatud riigitulundusasutus, mille põ- hiülesanne on riigimetsa säästlik ja efektiivne majandamine. RMK kasva- tab metsauendusmaterjali, korraldab metsatõid, viib läbi praktilisi loodus- kaitsetõid ja tegeleb metsa majanda- mise ja puidu müügiga. Lisaks loob RMK looduses liikumise ja metsapuh- kuse võimalusi puhkealadel, viies Eesti rahvusparkis ning ligi 40 muul kaitse- alal ja kujundab loodusteadlikkust. RMK hoole all on 38% Eesti metsadest.

Lisainfo:

Tiit Timberg

RMK juhatuse liige

Telefon 504 5761

www.rmke.ee

Roelas tunnustati pensionäride klubide eestvedajaid

Tänavune aasta on Euroopa Liidus kuulutatud vabatahtliku tegevuse aastaks, seetõttu pööratakse senisest enam tähelepanu vabatahtlikule tegevusele ja selle tunnustamisele.

Lääne-Virumaa Pensionäride Ühingu koosseisu kuulub 22 maakonna pensionäride klubi. Klubide tegevust korraldavad presidendid koos aktiiviga.

16. oktoobril toimus Roela Rahva Majas maakondlik tänapäev „Kui hing on noor...“, kus tänati ja tunnustati kauaaegseid pensionäride klubide juhte. Meie vallast kuulus austatavate hulka kauaaegse tegevuse eest eakate seltsielu organiseerimisel Ester Mäe.

Ester Mäe on 10 aastat olnud Härmälõnga klubi president. Pärast 24 aastat Väike-Maarja Gümnaasiumis õpetajana töötamist, oli ta just pensionile jäänud, kui võttis 2001. aasta sügisel oma õlule Härmälõnga klubi tegevuse

juhtimise. Klubi on selle kümne aasta jooksul olnud väga tegus.

Ester Mäe sõnul on tegemisi olnud väga tihestasti. Kõige järjekindlamalt käivad koos Härmälõnga tantsurühm ja lauluansambel. Rohkesti on eakama rahva seas käsitööga tegelejaid. Klubiõhtuid korraldatakse pea igas kuus. Külas on käinud teisi eakate klubisid ning esinemas siinseid isetegevuslasi, õpilasi, on tähistatud rahvakalendri tähtpäevi. Juba aastaid on korraldatud pikemaid suvesõite. Suvereesidega on Eestile ring peale tehtud, on käidud Saare-, Hiiu- ja Muhumaal, mandri huvitavatest kohtadest rääkimata. Alati on osa võetud Lääne-Virumaa Pensionäride Ühingu pidudest ja teistest eakatele korraldatud üritustest.

Küsimusele, kuidas praegune elujärg tundub, vastab Ester Mäe varvalt, et tema ei ole väga nõudlik ja pensionärina saab ikka hakkama. Endise õpetajana rõõmustab ta selle üle, et enamus noori on tublid ja õpihimulised, tegelevad spordi ja mitmete huvitegevustega. Rohkem võiks vahest olla üldist austavat suhtumist vanemasse põlvkonda. Väike-Maarjas korraldatakse palju huvitavaid üritusi, küll rahvamajas, küll raamatukogus, küll muuseumis, on aga kahju, et osavõtjaskond moodsustub ikka valdavalt eakamatest inimestest ning sageli jäävad väga head ja sisukad üritused ilma suurema osavõtuta.

Härmälõnga klubile soovib Ester Mäe jätkuvalt huvitavaid tegevusi, et klubilistel oleks ikka teotahet ja hakkamist ning seda, et rohkem nooremaid pensionäre liituks klubi tegevusega.

Härmälõnga klubi eelmine president Irene Kaldma iseloomustab Ester Mäed väga tagasihoidliku, kohusetundliku ja hea inimesena. Klubis on presidendi kõrval ikka olnud aktiivseid ja toetavaid liikmeid, kellega koos on saanud asju arutada ja plaane pidada.

Evi Kirpson, kes 24 aastat on Härmälõnga klubi rahaasju korras hoidnud, töödeb, et koostöö Ester Mäega on ideaalselt sujunud. Ka tema hindab Ester Mäe tagasihoidlikkust, meeldivat käitumist, tasakaalukust ning alati läbi mõeldult tegutsemist.

Palju õnne, Ester Mäe, head tervist ja ikka kaasalöömistusti Härmälõnga tegemistes!

Ilve Tobreluts

Häirenuputeenus annab kindlustunde ja on päästnud elusid

„Täevale tänu, et mul see häirenupp ikka käe peal oli. Ilma sellel mind täna siin poleks,“ on Harjumaal talus üksinda elav 77-aastane Kalju tänaseni õnnelik. Tema ja mitme teise eaka elu on päästnud Medi häirenuputeenus. Häirenupp on poolteist aastat üle Eesti hättasattunud aidanud.

Häirenuputeenus võimaldab eakal või liikumisraskustega inimesel kauem ja turvalisemalt oma kodu elada, selle asemel et kümneid kordi kallimasse hooldekodusse kolida. Häirenupu kasutajad on üldjuhul eakad inimesed, kellel tervis vahel alt võib vedada. Sellistel puhkudel pole neil iseseisev hakkamasaamine alati võimalik. Paljud eakad kuuluvad riskirühma, kellel on erinevad tervisehäired nagu näiteks tasakaaluhäired, kõrgvererõhutõbi, südameveresoonkonna haigused, suhkruhaigus, astmahood, insuldi- ja infarkti-ohu.

„Eriti liikumispuudega inimesele on häirenupp asendamatu abivahend. Tean ka noori ratastoolis inimesi, kes on vajanud kodus päise päeva ajal tualetis käies kõrvalist abi, sest ei saa lihtsalt ratastooli tagasi. Mobiil on küll mõne meetri kaugusel, aga nuta või naera, selleni ju ei liigu. Igal juhul on häirenupp kindlam ja meeldivam lahendus kui abitud tunde viisi abi oodata. Kui keegi üldse on niipea tulemas,“ toob häirenupu olulisuse ka puuetega inimeste jaoks välja Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tegevjuht Auli Lööke.

Häirenupu tööpõhimõte on väga lihtne. Inimesel endal ei pea selleks ühtegi sidevahendit olemagi. Koju paigaldatakse spetsiaalne telefoniseade ja kael või kaelas kannab inimene veekindlat ning mugavat häirenuppu. Kui nupuomanikul kodus või selle lähimbruses õnnetus juhtub, millest inimleivilnud on kukkumised, ja selle tagajärjel vajatakse kõrvalist abi kasvõi uuesti püsti saamiseks, piisab enda küljes kantava nupu vajutamisest. Seejärel saab rääkida hoolekandetelefoniga kaed-vaba süsteemi vahendusel

operaatoriga. Ööpäevaringne operatorkeskus reageerib vastavalt tekkinud olukorrale ja helistab vajadusel hättasattunu usaldusisikutele. Appi saadetakse nupuomaniku sugulane, naaber, sõber või hooldaja – lähedane, keda ta tunneb ja usaldab ning kellel on tavaliselt ka hoolealuse koduukse varuvõti, et igal juhul abi anda saaks.

Vajadusel kutsutakse koheselt välja ka kiirabi, päästeamet või politsei. Kiirabi operatiivne väljakutse on päästnud kahel korral Hiiumaa 86-aastase vanaproua elu. Tal ilmnisid operatsiooni-järgselt kodus taastudes tüsistused. Telefonini küünitamine oleks tähendanud tema jaoks tõenäoliselt üsna kurvalt lõppenud kannatust. Häirenupu abil sai ta aga enda olukorrast voodist lahkumata teada anda ning abi kohale paluda.

Politsei on Medi häirenuputeenuse hoolealuseid külastanud õnneks vaid ühel korral. Tüüri elaval proual tekkis soovimatu külaliskohaga tüli raha pärast, mille käigus toimus rüselus. Telefoni-ga helistamine oli sellisel puhul välis-tatud, ent häirenuppu suutis südikas proua ikka vajutada. Operatiivselt kohale saabunud politseinikud lahendasid olukorra ning edasine oht ja tõsisem kahju hoiti ära.

„Õnnetused juhtuvad eakate ja puuetega inimestega enamasti siis, kui nad on üksinda kodus ja lähedasi pole aitas. Sageli pole sellisel juhul kedagi mitmeid tunde või lausa päevi appi tulemas,“ viitab õnnetuste statistikale Medi häirenuputeenust osutava ettevõtte juhatuse liige Paavo Ala. „Arenunud sotsiaalvaldkonnaga ühiskonnades, näiteks Skandinaavias ja USA-s, on isiklik häirenuputeenus nüüdseks üle 30 aasta miljonide inimesi aidanud. Seda võetakse seal kui tavapäraselt, normaalselt hoolekandeteenust. Nii peaks see olema ja ühel heal päeval ka saab olema Eestis,“ loodab ta. „Meilgi elusid päästnud ning kümnetele tuhandetele eakatele ja puuetega inimestele vajalikku teenust pakkudes näeme aga kohati vaeva, et selgitada häirenuputeenuse

olulisust muude harjumuspärasemate sotsiaalteenuste kõrval,“ nendib Ala.

„Arusaadavalt on küsimus peaaeglikult just rahalistes valikutest. Missugust teenust kellele ja mis mahus kohalik omavalitsus võimaldada otsustab,“ tõdeb ka Medi häirenuputeenuse asjus omavalitsustega suhtlevad haldurid. Nende sõnul on aga vägagi kiiduväärt Hasartmängumaksu Nõukogu tegevus, kellel kõik toetust taotlenud Eesti omavalitsused on seda ka saanud. Toetus on aidanud teenust käivitada Türi, Anija, Vändra, Laeva, Lihula ja teisteski valdades. Põlva Maavalitsus teeb aga sellelgi aastal koostööd Eesti Haigekassa traumade ennetamise projektiga. „Kes omakandi hooldatavatest hoolib ja maailmas ammuilma tõestanud hoolekandeteenuseid ka oma inimestele osutada soovib, leiab ka vajalikeks sotsiaalteenusteks vahendeid ja toetusi,“ teatakse Medis pooleteistaastasest kogemusest omavalitsustega.

Sarnaselt muu maailmaga on aga Eestiski üha rohkem hoolivaid eraisikuid, kes oma vanematele või vanavanematele häirenupuseadme soetanud. Sellega tagavad nad vanemale vajaliku kindlustunde ja kõigile lähedastele meelerahu.

Marko Välb

kliendihaldur, Meditech Estonia
tel 502 2007

Häirenupp tagab abilise kiirema saabumise ja võib sellega elugi päästa.

Oktoobrikuus tähistatakse eakate päeva

1990. aasta 14. detsembri resolutsiooniga kuulutas ÜRO üldassamblee 1. oktoobri rahvusvaheliseks eakate päevaks. Sellega tahetakse meele pildada ühiskonna vastutust eakate inimeste teenindamises, anda neile võimalusi ja toetada ühiskonda vananevate inimeste probleemides.

Kilti laulu- ja tantsumemmed olid eakate päeva tähistamiseks palunud külla oma Rakke eakaaslastele. Memmedega kaasas olnud Johannes Ehastu kandis seal ette oma selleks puhuks kirjutatud lustaka lugulaulu, mis loob ilmeka pildi eakama rahva olemisest ja tegemistest.

Alljärgnevalt mõned lõpu-salmid sellest Johannes Ehas-tu lugulaulust:

P.S.

Johannes Ehastu on ladusa keele ja tabava ütlemisega. Tema sulest on ilmunud päris palju luuleridu, mida erinevatel puhkudel on ka ette kantud. Tänavu veebruarikuus oli Johannes Ehas-tu palutud maavanem Einar Vallbaumi

Kallid eakaaslased!

Kui on ära proovitud nii ühte kui teist, täit rahuldust pole saanud neist, siis on veel üks võimalus ja see on meelepärane isetegevus.

Selleks kaugele minna pole vaja, meil siinsamas oma rahvamaja, igal majal on oma aura, oma hing, meie rahvamajal on selleks memmede laulu- ja tantsuring. Kui oled veel täies elujõus, on need memmed sind oma sekka võtma nõus, kui nendega koos laulu lööd, on vaim virge ja tantsu vihtudes tuju hea ja selg sirge.

Nii säilib reipana meie hindamatu rikkus, see on pensionäri eluea pikkus, kui kõike eeltoodut meeles pead, võid pensionipõlve maitsta head.

01.10.2011

Pensionär Johannes Ehastu

maakonna loomeinimestele Palmse mõisas korraldatud vastuvõtule. Koos Johannes Ehas-tuga käisid siitkandi loomeinimestest maavanema vastuvõtul Hele Roos, Kaja Kruup, Maret Terav, Liili Heinla ja Aino Lukman.

Sündmuste kalender

23. oktoobril kell 13.00 kutsub klubi Härmälõng kõiki tantsuhuvilisi Väike-Maarja rahvamaja I seeniortantsu päevale. Osa võtma palutakse praegu tegutsevaid tantsurühmi, aga ka neid, kes seni tantsuga lähemalt kokku puutunud ei ole. Tantsude ettevalmistamiseks on Härmälõnga klubi appi palunud mitmeid tantsujuhte ja aktiivseid tantsijaid. Info tel 326 1837 (Heli-Liivia Komp), tel 326 1222 (Ilme Sein)

25. oktoobril kell 18.00 Triigi spordihoones valla MV sulgpallist täiskasvanutele, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

27. oktoobril kell 16.00 on Kilti raamatukogus lasteüritus „Õhtupoolik raamatukogus“ – viktoriin, mängud, joonistusvõistlus “Pildid minu lemmikraamatust” ja ettelugemist uudisteostest. Info Riina Tali, tel 322 0342

29. oktoobril on Simuna rahvamajas koos raamatukogu ja muusikakooliga renoveerimisjärgsed avapidustused, millega tähistatakse ka maja 50. aastapäeva. **12.00** – esineb raamatukogus 3-7a vanustele mudilastele Lääne-Viru Keskraamatukogu lasteosakonna **jututuba** oma põnevate lugudega. Avatud on vanaraamatu laot. **14.00** on muusikakooli ja rahvamaja laululaste kontsert. **19.00** – Simuna Rahvamaja 50. aastapäevale pühendatud pidulik kontsert-aktus. Esinevad isetegevuslased, jalakeerutust ansambliit Igatahes, avatud on puhvet. Pääse 5 eurot (eelmäügis rahvamajas). Info Auli Kadastik, tel 323 7217

31. oktoobril kell 18.00 Triigi spordihoones valla MV koroonas, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

6. novembril kell 12.00 toimub Ebavere tervisespordikeskuses Reinpauli sügisjooks. Põhivõistluse pikkus on 9,4 km. Oodatud on ka kepikõndijad. Info Ants Einsalu, tel 529 4245

6. novembril kell 13.00 on Väike-Maarja rahvamajas Härmälõnga klubi kokkusaamine. **Kell 14.00** Kiisa rahvamaja näiteringi esituses Läti kirjaniku J. Aneraudsi satiirilise komöödia “Kuningriigi lõpp”. Pääse 1,60 eurot. Info Heli-Liivia Komp, tel 326 1837

9. novembril kell 17.00 hoiab Väike-Maarja raamatukogus ajaloo huviliste meeli põnevil õpetaja **Merike Kuhhi**, kes kõneleb teemal “**Ajaloo müüdid ja valled**”. Info Irma Raatma, etel 325 5034

11. novembril kell 20.11 saab üle-eestiliste filmitalgute raames vaadata Väike-Maarja rahvamajas filmi “Täitsa lõpp”. Talgufilmi vaatamine algab üle Eesti üheaegselt: maagilisel ajahetkel – 11.11.11 kell 20.11. Film on märgistusega MS12 ehk mitte soovitatav alla 12aastastele. Piletid (3 eurot tavapilet, 2 eurot õpilane, pensionär, ajateenija, õpetaja) on saadaval Piletilevis ja filmivaatamise päeval kohapeal. Info Heli-Liivia Komp, tel 326 1837

12. novembril on Väike-Maarja rahvamajas kaks diskoõhtut: kell **19.00-21.30** on laste disko ja kell **22.00-02.00** noorte disko. DJ on COZZO Laste diskol on pääse 1 euro, noorte diskol 2 eurot. Avatud on baar. Kindlasti võtke kaasa vanust tõendav dokument. Info Heli-Liivia Komp, tel 326 1837

14. novembril kell 18.00 Georgi söögitoas valla MV mälimängus, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

17. novembril kell 11.00-15.00 on Väike-Maarja rahvamajas **doonoripäev**. Info Heli-Liivia Komp, tel 326 1837

19. novembril kell 18.00 annab Väike-Maarja pasunakoor rahvamajas kontserdi “115 aastat puhkpillimuusikat Väike-Maarjas”. Külalisena osaleb Eesti Saarte Noorte Puhkpilliorkester. Info Vallo Taar, tel 503 1910

21. novembril kell 18.00 Triigi spordihoones valla MV koroonas, II etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

27. novembril kell 16.00 Esimese Advendi tähistamine. Esineb Väike-Maarja rahvamaja segakoor Helin. Info Heli-Liivia Komp, tel 326 1837

Oma loo tundmine ja väärtustamine hoiab meid kogukonnana elus

Vaevalt mõtleme pärandusest kui mõtetust taagast, mille isa, vanaisa või väärt sõber oma eluajal või maise elu lõppedes meie hoolde on usaldanud. Kui ka arvame, et tegu on väärtusetute asjadega, oleme ehk liialt vähe tundma õppinud varanduse meie kätte usaldanud inimest, end oma aja piiridesse ja võimalustesse surunud ning unustanud käidud teel pärandajaga koos veedetud aja. Me pole seetõttu suuremal määral inimesed, et arvame endil oma eluajal midagi rohkem või parema olevat. Oleme teistsugused teelised ajas, mis meile on antud.

Muuseumil on aegade, paikade ja põlvkondade ühendajana eriline mõde. Muuseum kogub ja talletab nende teekäijate lugusid, kes on soovinud jätta oma osa järeltulevatele põlvvedele – vaatamiseks, tutvumiseks, kasutamiseks.

Siinse paikkonna kultuuripärandit hakati koguma juba 1958. aastal, mil Väike-Maarjas Pikk tänav 1 koolihoone raamatukoguruumis loodi koduloonurk. 1963.-1970. aastani kujunes

järk-järgult välja kooli muuseum. Eksponeeritud esemeid ja dokumente kogus koduloolane Eduard Leppik koos õpilastega, mis Väike-Maarja koolimaja tulekahju tagajärjel 1970. aastal palju kannatada said.

Väike-Maarja muuseumi asutas Väike-Maarja kolhoos 1986. aastal. Endine kihelkonnakooli maja renoveeriti pärast 1984. aasta põlengut kooliaegse plaani järgi. Kolhoosi ajalugu käsitlev ekspositsioon avati maja teisel korrusel 1988. aasta aprillis. Viis aastat hiljem, 1993. aasta mais, valmis Väike-Maarja ajalugu kajastav väljapanek, mis asub põhikorruse kuues ruumis ning käsitleb aega 19. sajandi viimasest veerandist nõukogude okupatsioonini.

Simuna kandi materjalidest, mille baasil loodeti omal ajal avada Simuna muuseum, alles jäänud osa hoitakse talle Simuna raamatukogus. Oluline on, et leiaksime vanas kihelkonnakeskuses võimaluse paiga lugu tutvustada nii meie endile kui külalistele.

Lugu on arengus

Muuseum või erakogu on pidevas

arenemises ja muutumises. Materjali tuuakse juurde, vahel antakse kogutu valikuliselt ajutiselt kasutamiseks. Arenemise ja muutumise loos tuleb silmas pidada üht olulist fakti – see on meie lugu ja just see teadmine teeb loo ainulaadseks ning ajalugu muutub seeläbi kõnetavaks. Muuseum süstematiseerib paikkonna lugu kõigile huvilistele kasutatavaks.

Küla kannab identiteeti

Linnades elavaid inimesi seob maa-põlvkondade side. Ikka on huvitav teada, kus ema või vanaema koolis käis, kus asus küla kiigeplats, sepikoda või kõrts. Väike-Maarja Muuseumi üks oluline suund on külade loo uurimine. Väike-Maarja vallas elab inimesi kolmes alevikus ja 33 külas.

Pandivere päevade raames on alates 2001. aastast toimunud külakonverentsideks koostatud uurimusi. Tänavune aasta on eriline just selle poolest, et lisaks kahele külakonverentsi ettekan- dele Ebavere külast ja Raekülalt, oli võimalus küla lugu tutvustada veel mitmel sündmusel. 16. juulil toimus Eipri

kiigeplatsil küla ajaloo-lõkkeõhtu. Ettekandele lisaks pani muuseum üles ka fotonäituse küla ajalooliste piltidega. 23. juulil Nelikandi külapäeval Kurtnal tutvustasin Kärsa küla kohta muuseumis se senikogutud lugu. 30. juulil toimunud Männisalü küla kokkutulekuks valmis sel aastal küla kaart.

Tähtis on, et me oma küla või alevi lugu teaksime. Oma paiga loo tundmine ja selle teadvustamine ning väärtustamine hoiab meid kogukonnana elus, liidab ja innustab meid ühiselt mõtlema, koos tegutsema.

Muuseumi kaasajastamine

Muuseum astub täna samme kaasajastamise suunas, külastatavuse suurendamiseks ja kogude paremaks paigutamiseks, kuna fondihooldlased end ruumi mõttes ammendanud. Soovime jõuda rohkemate inimesteni, kutsudes kaasa mõtlema ja rääkima oma loo hoidmise ja edasi kandmise teel.

Muuseumisõprade mõttetalgud ja vana pildi päev

Novembrist alustame muuseumi teisipäevadega. 1. ja 29. novembril kell

17.30 on muuseumisõprade mõttetalgud muuseumi arengu ja tegevuse laiendamise teemal. Kaasa mõtlema on oodatud kõik paikkonna loo kogumises ja tutvustamises huvitatud inimesed! 8. november ja 6. detsember kannavad pealkirja „Vana pildi päev“. Kõigil kohaliku looga seotud inimestel on võimalus üle vaadata oma fotokogud ja tuua sel päeval kella 10 -18ni muuseumisse kas näitamiseks või püsivalt muuseumi kogusse paikkonnaga seotud fotosid. Räägime, kuidas fotosid hoida ja fotopärandit korrastada. Kui kellelgi on siinse kandiga seotud, kuid omaniku jaoks tundmatuid fotosid, siis võib neid kindlasti vaatamiseks tuua. Fotod saab tagasi samal päeval. 30. novembrini on muuseumis avatud köögi- ja sööginõude näitus. Värsked kodulooüdis, internetinäitused aadressil www.v-maarja.ee/muuseum

Marju Metsman

Väike-Maarja Muuseumi juhataja

Väike-Maarja Pasunakoor
kutsub!

Laupäeval, **19. novembril** kell **18**

Väike-Maarja rahvamajas

KONTSERT

115 aastat puhkpillimuusikat

Väike-Maarjas
Esineb

VÄIKE-MAARJA PASUNAKOOR
Külalisena
EESTI SAARTE
NOORTE PUHKPILLIORKESTER

Väike-Maarja rahvamaja teated

Tantsuõpetaja Elmar Rusanov ootab igal neljapäeviti kell 17.00-19.00 Väike-Maarja rahvamaja seltskonnatantsuhuvilisi paare ja ka üksikuid härrasid, daame, kel vanust üle 65. Vanuse ülemine piir puudub. Tulge esmaspäeviti meeldiva tantsumuusika saatel aega veetma! Nappide vahenditega saab olla õnnelik, terve ja tunda elust tõeliselt rõõmu! Info tel 325 2229 (Elmar Rusanov), 326 1837 (rahvamaja).

4. oktoobril algasid peotantsukursused mudilastele hoogsalt. Kohal olid poisid, tüdrukud, kellele meeldib muusika ja liikumine. Tantsuõpetaja Jaak Kirsipuu õpetas lõbusaid tantse, arendas koordinatsiooni ja rütmimänetust. Emad-isad, võtke oma mudilastest lapsed kaasa ja tulge teisipäeviti kell 16.30 kuni 18.00 rahvamaja mudilaste peotantsukursustele!

Seekordne teatriühiskülastus viis 7. oktoobril Tallinna asemel hoopis Rakvere Teatrisse. Käidi koos Väike-Maarja

lasteaia õpetajate ning segakoori Helin ja tööhõiveameti rahvaga ühiselt vaatamas etendust „Meie Mehed“.

Väike-Maarjas saab teatrietendust nautida 6. novembril kell 14.00, kui Kiisa rahvamaja näiteringi esituses etendub vahva lugu - Läti kirjaniku J. Ane- raudsi satiirilise komöödia „Kuningriigi lõpp“.

11. novembril kell 20.11 saab üle-eestiliste filmitalgute raames vaadata Väike-Maarja rahvamajas filmi „Täitsa lõpp“. Talgufilmi vaatamine algab üle Eesti üheaegselt: maagilisel ajahetkel – 11.11.11 kell 20.11.

12. novembril on rahvamajas kaks diskoõhtu – lastele ja noortele. Muusikat valib DJ Cozzo. Avatud on baar. Kindlasti võtke kaasa vanust tõendav dokument.

Doonoripäev on taas Väike-Maarjas 17. novembril, kell 11.00-15.00.

Kuni novembrikuu lõpuni on rahvamajas üleval Naatan Haameri näitus

„Pildipalved“.

Esimest Adventi tähistame sel aastal 27. novembril kell 16.00.

Sügisilmad on juba kätte jõudnud ning 18. oktoobril oli soovijail võimalik rahvamajas soetada endale Eesti-Soome jalatsivabriku naturaalnahast sügis- ja talvejalatseid.

Heli-Liivia Komp
kunstiline juht

ÕNNITLUSED

Hilaku hõbe, säraku kuld.
Elagu sünnipäevalaps
täis särtsu ja tuld!
Rahvamaja õnnitleb Sind

ILME SEIN – 2.10
LUULE KÜTT – 19.11

Jätkuvat tantsulusti seniortantsu rühmas!

Filmitalgute esilinastus on maagilisel ajahetkel – 11.11.11 kell 20.11

11. novembril kell 20.11 saab üle-eestiliste filmitalgute raames vaadata Väike-Maarja rahvamajas filmi „Täitsa lõpp“

Talgufilmi vaatamine algab üle Eesti üheaegselt: maagilisel ajahetkel - 11.11.11 kell 20.11.

Filmitalgud on eelmise aasta lõpus alanud hariduslik projekt, mille raames on aasta jooksul läbi viidud mitmeid filmitemaalisi koolitusi. Iga koolitustapp lõppes omaette sündmusega: silmapaistvamad stsenaariumikoolitustel osalesid stsenaariumilaga, näitleja-koolitusele säranud olid eeliseisus Kinotehase-nimelise saatesse kandideerimisel ja operaatori-režii-kunstnikutöö koolitusel osalenuid said huvipakkuval alal kätt proovida päris filmivõtetel. Septembriks sai läbi tihe võtteperiood ning äsja lõppes filmimuusika konkurss R2-s. Praegu on käimas filmi järeltõtt-

lus ning treileri konkurss Filmitalgute kodulehel www.filmitalgud.ee

Filmi lühisünonopsis

Käes on detsembrikuu ja jõulud, aga väljas lõõmab päike. Miski on mäda! Maiaade kalender ennustab lähenevat maailma lõppu ja nüüd peab igaüks otsustama, kuidas veeta elu viimased päevad. Rait tahab jõuda oma eluaegse jumaldatu Lenna Kuurmaa juurde. Sõber Mihkel peab aga päästma maailma, ohverdades Lenna päikesejumalale. Brenda tahab põgeneda oma diktaatorliku ema eest, kuid teda ajavad taga hullumaja sanitarid. Ervin võidab hunniku raha, kuid mõistab, et raha kulutamiseks pole enam aega ning soovib suurest ahastusest surra. Kõikjal üle Eesti valitseb segadus. Aga lootus sureb viimasena ning õnneks saabub ka lõpp... Maailma esimene ja eestlas-

te endi valmistatud talgufilm „Täitsa lõpp“ on ilmatu roadmovie läbi Eesti kulgemisest, heade inimestega kohtumisest ja ogarate inimestega toime tulekust ning soovitud armastuse leidmisest.

Film on märgistusega MS12 ehk mitte soovitatav alla 12aastastele.

Film linastub üheaegselt paljudes Eestimaa paikades ning on nähtav nii protsessis osalenutele kui kõigile huvilistele.

Piletid on saadaval Piletilevis ja filmivaatamise päeval kohapeal. Pileti hind on 3 eurot, õpilastele, pensionäridele, ajateenijatele ja õpetajatele 2 eurot.

Martiina Putnik

Filmitalgute maakondade koordinaator

Simuna Rahvamaja 50

29. oktoobril avab Simuna rahvamaja remondijärgselt külastajatele oma ukse. Pidustuste raames tähistatakse ka maja 50. aastapäeva.

Kell 12.00 on raamatukogus avatud jututare 3-7aastastele mudilastele. Lääne-Viru keskraamatukogu jututuba esineb oma põnevate lugudega. Avatud on ka vanaraamatu laat.

Kell 14.00 saab saalis kuulata muusikakooli ja rahvamaja laululaste kontserti.

Kell 19.00 algab Simuna rahvamaja 50. aastapäevale pühendatud pidulik kontsert-aktus. Esinevad isetegevuslased. Jalakeerutus ansambliit Igatahes. Avatud on puhvet. Pääse 5 eurot eelmüügis rahvamajas). Kuna pidu on laudadega, siis palun osta pääse võimalikult varakult!

Auli Kadastik

rahvamaja juhataja

Sügis raamatukogudes

Lehed juba kolletuvad ja külm kipub ligi, peenramaad samuti järgmiseks kevadeks korda seatud. Nüüd on aega rohkem lugeda ja tubaseid talitusi teha. Raamatukogud kutsuvad teid osa saama kirjandusest ja kirjandusõhtu-test.

Väike-Maarja raamatukogus kohtus 19. oktoobril oma lugejatega teile juba

ammune tuttav kirjamees ja koduloolane Heino Ross, kellel viimastel aastatel mitmed uued raamatud kaante vahele saanud. Näitusele on välja pandud kogu teeneka kodu-uurija ja tõlkija looming.

Algklasside õpilastele tuleb väike pildiviktoriin „Raamatu tegelased päri-vad aru“, kutsume külla raamatukogu-

ga tutvuma ja uudisraamatuid uurima ning ettelugemist kuulama. Alkooli lapsed said ka põneva loomingulise ülesande kujundada nn „lugemise pisi-kuid“, mis raamatukogude suurüritusel 28. oktoobril kogu vabariiki laiali puden-avad.

7. novembril kell 17.00 hoiab ajaloo-huviliste meeli põnevil õpetaja Merike Kuhhi, kes kõneleb teemal „Ajaloo müüdid ja valed“.

Kiiltis raamatukogu korraldas 20. ok-

toobril luulehommiku „Nostalgiilised meenutused“, 24. oktoobril lugemishommiku „Tipp ja Täpp raamatukogus“. 27. oktoobril kell 16.00 on lastele üritus „Õhtupoolik raamatukogus“ – vikto-riin, mängud, joonistusvõistlus „Pildid minu lemmikraamatust“ ja etteluge- mist uudistest.

Simuna raamatukogu avab uued ruumid 29. oktoobril. Kell 12.00 esineb mudilastele Lääne-Viru Keskraama- tukogu lasteosakonna jututuba oma

põnevate lugudega, kell 13.00 on raamatukogu külla kutsunud hulgaliselt kolleege ja muid külalisi uusi ruume uudistama.

Triigi raamatukogus korraldatakse oktoobri viimasel nädalal sügisluule õhtu.

Irma Raatma

Raamatukogu direktor

ISSN 1736-9851

**Järelveetava korvtöstuki
Dino 180T rent
Väike-Maarjas.**
16 m jalge alla,
18 m maksimaalne töökõrgus.
Greengrow OÜ, info tel 5349 9719

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>. Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450. Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et> Kilti osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub **igal teispäeval kell 18.00** Kilti raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Väike-Maarja LINETANTS

alates 2004

Alustame taas linetantsu treeningutega!

- Algajate tantsutunnid esmaspäeviti või teisipäeviti Triigi spordihoones.
- Jätkajate tantsutunnid teisipäeviti ja neljapäeviti Väike-Maarja lasteaia, kolmapäeviti Tamsalu kultuurimajas ja pühapäeviti Porkuni rahvamajas.
- Iga kuu esimesel neljapäeval tantsime kõik koos õpitud tantse Georgi söögitoas.

Tule meiega koos tantsima!

Tantsusammud näitab ette **Sirje Orro**. Täpsemalt saad lugeda tundide ja meie tegemiste kohta kodulehel www.taffos.pri.ee

Palutakse abi elektrilise vintsi leidmisel

Väike-Maarja kirikuaias läks kaotsi Rändmeister OÜ-le kuuluv elektriline vintsi. Vintsi on töömeestele asendamatu abivahend, seda kasutatakse detailide töstmiseks ehitatavale tornikiivri.

Vintsi on punast värvi, millel on kollase kirjaga peal tähed AWD. Mõõdud on 70x30 cm. Eritunnuseks on pikk valge juhe.

Kui kellelegi pakutakse sellist vintsi müüa või keegi näeb-kuuleb sellest midagi, andke palun märku Väike-Maarja koguduse esimehele Heli-Liivia Kombile telefonil **517 6965** või teatage sellest politseile numbril **110**.

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja: Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts.

Toimetuse kolleegium: Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi.

Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt **5. kuupäevaks Ilve Tobrelutsu** e-posti aadressil: ilve.tobreluts@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetus võib tekste lühendada. Toimetus ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud: AS Trükikoda TRÜKIS, Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.

Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal. Tiraaž 1000 eksemplari.

Tasuline 0,20 eurot

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Randolf Orman – 5. septembril
Jane Kirss – 15. septembril
Rasmus Laansalu – 2. oktoobril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Alates 24. oktoobrist oodatakse esmaspäeviti kell 18.30 lasteaia võimlasse **joogahuvilisi.**

Jooga-võimlemist juhendab **Tiia Liivalaid.**

Info tel **5340 1839**

**29. oktoobril
kell 12.00
toimub**

Porkuni Rahvamajas

III Lääne-Viru Hoidistemess

III Hoidistemess on pealkirjaga
"Ilu sünnib purki panna"

Võisteldakse kolmes kategoorias:

- I soolane hoidis
- II magus hoidis
- III Ahhaa elamus

Kõik seltsid saavad oma esindused välja panna. Osa võtta võivad kõik soovijad. Püüame toitumiskultuuri arendada ja edendada!

Info telefonidel
**505 0397, 5665 6206,
5698 8925.**

IX MAASTIKUJOOKS

EBAVERES REINPAUL OÜ rändkarikale

6. novembril algusega
kell 12.00

Põhidistantsi pikkus on 9,4 km

Osavõtuks registreerimine kuni 5. novembrini

e-mailile reet@reinpaul.ee

või kohapeal 6. novembril kell 10.00-11.30

Osavõtutasu täiskasvanutele 2 eurot, alaealistele ja pensionäridele tasuta.

OODATUD ON KA KEPIKÕNDIJAD!

Info telefonil **529 4245**

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Igast päevast, tuleb loota, sünnib väike ime. Püüdkite kauniks imetleda iga väikseim õis...

95 Alvine Nurme – 2. novembril
95 Salme Leisson – 23. novembril
92 Hilda-Miralda Hämarik – 20. septembril
89 Helga Mürsepp – 3. novembril
89 Leida Pärna – 28. novembril
87 Leena Ahlberg – 13. novembril
87 Voldemar Komusaar – 17. novembril
87 Aino Traksmaa – 24. novembril
87 Endla Kütt – 29. novembril
86 Rosalie Metsanurk – 26. novembril
85 Helju-Laine Ilves – 19. novembril
85 Lembit Välja – 20. novembril
85 Endla Jakobson – 28. novembril
84 Asta Leiter – 3. novembril
83 Elvi Liim – 5. novembril
83 Hilja Kaljo – 9. novembril

83 Agnes Vint – 27. novembril
83 Elvi Plaks – 28. novembril
81 Reino Laatikainen – 9. novembril
81 Maria Kull – 13. novembril
81 Helju Veermäe – 21. novembril
81 Enn Meisalu – 24. novembril
80 Olimar Mustasaar – 10. novembril
80 Egon Selgmäe – 22. novembril
75 Eldur Liivalaid – 1. novembril
75 Öie Kerem – 25. novembril
75 Rein Kulpas – 28. novembril
75 Eino Kasemaa – 28. novembril
75 Nikolai Gladchenko – 30. novembril
70 Anita Kivimäe – 4. novembril
70 Rein Liivak – 5. novembril
70 Arvi Laanemägi – 15. novembril
70 Helle-Reet Mutli – 20. novembril

Augustikuu lehes on õnnitletavate seast eksikombel välja jäänud auväärset juubilarid:

90 Selma Kalapüüdjä – 4. septembril
90 Nadežda Moissev – 7. septembril
90 Leida Raimla – 21. septembril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB!

Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel **329 5759**.

Seoses eelmise korra suure huviga

on Tervise Tugi OÜ tagasi Väike-Maarjas

Kasutage võimalust ja tulge veresooni kontrollima!

Jala arterite ja vererõhu kontrollimine toimub neljapäeval, 27. oktoobril kell 9.00 – 17.00

Väike-Maarja Rahvamajas, Pikk tn. 2

Kas Teil on kõrge vererõhk?

Kas Teil on kõrge kolesteroolitase?

Kas Teil on perekonnas esinenud südame-veresoonkonna haigusi?

Kui jah, siis on Teil kõrgenenud risk haigestuda jala arterite ateroskleroosi.

Registreerimine ja info telefonil 326 1837

Jala arterite ateroskleroos on alajäsemete arterite ahenemisest tingitud verevarustuse häire, mille õigeaegne avastamine aitab ennetada raskeid haigusi. Eriti tähelepanelikud oma tervise suhtes peaksid olema inimesed, kellel esineb sagedasti säärelihastes valu ja krampihoo.

Uuring on ohutu ja sellega ei kaasne ühtegi kõrvalmõju.

Protseduur maksab 6 eurot

Hooli endast ja tule kontrolli!

Mälestame

Viktor Tank 23.08.1929 – 23.09.2011
Silvi Amur 22.10.1935 – 26.09.2011
Elviira Umbrazunaite 06.06.1934 – 27.09.2011
Valentina Aia 25.02.1941 – 06.10.2011

Elust, ilust, igaveseks, ära päriseks...

/M. Under/

Väike-Maarja Hoolekande- ja Tervisekeskuse (Ravi 1, II korrus) hooldekodu päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid

URIINIPIDMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haava hooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale **11. oktoobril kell 10.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**

OÜ Flex Heat Eesti

asukohaga Ebavere küla võtab poole kohaga tööle **kaaluja.**

Töökohustuseks on:

- ettevõttesse sisenevate ja väljuvate kaupade kaalumise või mõõtmise;
- pääslarežiimi tagamine.

Kandideerijatel saata CV e-posti aadressile lk@flexheat.ee